Anders Fogh Rasmussens tale ved Venstres landsmøde

Taler
Anders Fogh Rasmussen
Statsminister

Dato
9. november 2003

Sted
Herning

Det er tid til forandring.

Sådan sagde vi forud for valget i 2001. Og der kom forandring.

Det er stadig tid til forandring. I vil måske undre jer over, at jeg kan sige det, når vi sidder i regering. Og når der er Venstre-borgmestre over det ganske land.

Men forstå det ret: Venstre har ikke fået ansvaret for den politiske ledelse blot for at administrere det bestående. Vi har fået ansvaret, fordi befolkningen har tillid til, at vi vil forandre det bestående til det bedre. Derfor er det tid til forandring – også når vi selv har fået betroet ansvaret.

Det er også tid til forandring, fordi verden omkring os forandrer sig.

Se blot på udviklingen i Europa.

Om et halvt år bliver ti nye lande medlemmer af EU. I løbet af de næste ti år kommer flere til. Rumænien og Bulgarien. Måske nogle af landene på Balkan.

Det er historisk. Dette europæiske samarbejde vil sikre frihed og fred på vort kontinent. Og det vil skabe grundlag for vækst og velstand og velfærd for europæerne.

Et EU fra Baltikum til Balkan. Et EU med over en halv milliard mennesker bliver den afgørende ramme for fremtidens europæiske samarbejde.

Og det bliver den afgørende ramme om vi europæeres indflydelse i verden.

Næste år skal vi stemme om den nye EU-traktat.

Der er tre vigtige grunde til, at vi bør sige ja til den nye traktat.

For det første: Vi har brug for et nyt sæt spilleregler, når vi går fra 15 til 25 lande i EU. Vi er nødt til at sikre, at EU fortsat er beslutningsdygtigt. Derfor må vi træffe flere beslutninger ved flertal frem for ved enstemmighed. Derfor må vi organisere EU-kommissionen på en ny måde. Og derfor må vi have en valgt formand for Det Europæiske Råd.

For det andet: Den nye traktat gør det klart, hvad EU er, og hvad EU ikke er. EU er en frivillig sammenslutning af frie og selvstændige nationer, som har besluttet at løse en række opgaver i fællesskab. EU er ikke – og skal ikke – være en selvstændig nation, en forbundsstat. EU er et i verdenshistorien enestående, forpligtende fællesskab af selvstændige lande. Det bliver i traktaten slået klart fast, at EU naturligvis skal respektere medlemslandenes nationale identitet og centrale statslige funktioner. Og det bliver slået fast, at ethvert medlemsland til enhver tid frit kan vælge at træde ud af EU. En selvfølge, ja. Men glimrende at få det slået fast i traktatform.

For det tredje: Traktaten indeholder en klar beskrivelse af arbejdsdelingen mellem EU og medlemslandene. Det bliver slået fast, at EU kun kan tage sig af de opgaver, som medlemslandene udtrykkeligt har overladt til EU. Og der bliver opstillet klare lister, der viser, hvor EU har kompetence, og hvor EU ikke har kompetence. Det skaber en klarhed og et overblik, vi har savnet tidligere.

Det er denne traktat, vi skal stemme om ved en folkeafstemning. Den bliver rammen om det nye, udvidede EU. En ramme, som skal holde i mange år.

Der står meget på spil. Det bliver en afstemning om selve grundlaget for samarbejdet i det nye, udvidede EU.

Danmark har været en drivkraft i at få de nye demokratier i Øst- og Centraleuropa med i EU. Fordi vi har følt en historisk forpligtelse til at genforene, hvad der så brutalt blev adskilt efter Anden Verdenskrig. Fordi vi har følt en solidaritet med de østeuropæiske folk, der var undertrykt i årtier. Fordi det udvidede fællesskab skaber mere stabilitet og tryghed i Europa. Og fordi mere samarbejde og handel over grænserne giver bedre muligheder for vækst og

velfærd både hos os og hos de nye medlemslande.

Det ville være sært, hvis vi danskere vendte ryggen til de østeuropæiske lande, som vi selv har været med til at få ind i EU.

Derfor bør vi også sige ja til den traktat, som er grundlaget for, at det udvidede samarbejde kan fungere.

Vi har brug for et stærkt EU til at hævde Europas interesser. Lad os sætte det ambitiøse mål at gøre EU til en afgørende spiller på den internationale scene. Lad os sætte klare mål for, hvad vi vil med EU.

Vi skal styrke den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik . Vi europæere bør i langt højere grad kunne tale med én stemme på den internationale scene. Det er først og fremmest i de mindre landes interesse.

Vi skal forstærke bekæmpelsen af international kriminalitet, terror og illegal indvandring .

Vi skal forbedre beskyttelsen af miljøet.

Vi skal udvikle en stærkere og mere konkurrencedygtig europæisk økonomi.

Vi skal reformere landbrugspolitikken. EU bør tage det globale lederskab i bestræbelserne på at skabe mere frihandel.

Det er nogle af de mål, vi bør sætte os. Og her skal Danmark spille en aktiv rolle.

Vi skal sikre Danmark en central placering i Europa. Vi skal være med til at forme det nye Europa. Vi skal bevæge os fra fodnoter, fodslæb og forbehold til engagement, ansvar og aktivisme.

***

Om små tre uger kan regeringen fejre sin to års dag. Vi er altså halvvejs igennem valgperioden.

I løbet af disse to år har vi skabt store resultater. Vi har til punkt og prikke

opfyldt vore valgløfter. Vi har med stor effektivitet gennemført det første og meget omfattende regeringsprogram. Og vi har for et par måneder siden præsenteret et nyt, detaljeret og omfattende regeringsprogram for anden halvdel af valgperioden.

Det er en imponerende status. Og alt dette redegjorde jeg for i går.

I dag vil jeg rette blikket fremad. Udover denne valgperiode. Hvad er det for et samfund, vi ønsker – om f.eks. 10 år?

Det er så nemt at drukne i dagens og vejens politik. Men misforstå mig ikke. De daglige sager skal vi også håndtere. Og vi skal håndtere dem troværdigt og ansvarligt. Det er en regerings opgave.

Men vi skal samtidig præsentere befolkningen for vore langsigtede mål. Vi skal fortælle, hvordan vi ønsker, at det danske samfund udvikler sig. Ikke bare når det gælder penge og økonomi. Men nok så meget, når det gælder mennesker og værdier.

De økonomiske mål er klare og velbeskrevne. Frem mod 2010 vil vi fastholde overskud på de offentlige finanser og halvere den offentlige gæld målt i forhold til landets samlede produktion, bruttonationalproduktet. Og vi sigter på at øge den samlede beskæftigelse med godt 60.000 personer.

Planen sigter på at skabe råderum, så der er penge til velfærd i fremtiden. Der bliver flere ældre. Så for at skaffe penge til omsorg for dem, må vi øge produktion og beskæftigelse og reducere gælden.

Disse mål er indeholdt i den økonomiske plan, som hedder, ”Danmark 2010”. Den har vi faktisk overtaget fra den tidligere regering. For den er meget fornuftig.

Og det går jeg ud fra, at Socialdemokraterne også synes.

Det er vigtigt med klare økonomiske pejlemærker.

Men politik er ikke kun at få bogholderiet til at stemme.

Politik er først og fremmest visioner, mål og drømme.

Politik handler ikke kun om penge. Politik handler først og fremmest om muligheder for mennesker.

Vi skal give det enkelte menneske maksimal mulighed for at udvide sit talent, for at udfolde sin kreativitet, for at udvikle sit liv.

Lad os gøre Danmark til en nation af mennesker med initiativ, opfindsomhed, virkelyst, arbejdsglæde.

Lad os sætte det mål, at Danmark i løbet af de næste 10 år udvikler sig til ét af verdens absolut førende højteknologiske samfund.

Hvorfor nu det?

Jo, fordi det er vejen til mere velstand, mere velfærd og bedre vilkår for det enkelte menneske.

Tag Finland som eksempel. For få årtier siden var skovdrift og træindustri det dominerende erhverv i Finland. For 10 år siden var Finland i en dyb økonomisk krise. I dag er Finland ét af verdens absolut førende lande inden for kommunikation og informationsteknologi. Verdensfirmaet, Nokia, er fyrtårnet i finsk erhvervsliv.

Når Finland kan, kan Danmark også.

Vi skal udvikle Danmark til et førende IT-land. Udvikle et netværkssamfund, hvor borgere, virksomheder og offentlige myndigheder er indbyrdes forbundet med den nyeste informationsteknologi.

Vi skal i front med bioteknologi. Vi skal tiltrække biotek-virksomheder og udvikle Danmark til ét af verdens absolut førende lande inden for bioteknologi og fremstilling af lægemidler og medicinske produkter.

Eller tag det allernyeste, den såkaldte nanoteknologi. Den er utrolig og fascinerende og næsten som science fiction. Den sætter os i stand til at producere helt nye produkter med helt nye funktioner på helt nye måder.

Den vil revolutionere samfundet og øge vor levestandard og vore livsvilkår til højder, vi ikke kan begribe i dag.

Vi kan udvikle produkter, som vi ikke troede mulige. Vi kan producere med færre ressourcer. Vi kan producere med større hensyn til miljøet. Og vi kan få bedre metoder til behandling af sygdomme.

Lad os udvikle Danmark til ét af verdens førende lande inden for denne nye og revolutionerende teknologi.

Jo dygtigere vi er, jo mere teknologi vi behersker, desto større indkomst kan vi tjene, og desto flere penge får vi til de velfærdsgoder, som vi ønsker. Så enkelt er det.

Det nye ministerium for videnskab, teknologi og udvikling er drivkraften i en ambitiøs satsning på at gøre Danmark til en teknologisk højdespringer. Vejen fra tanke til faktura skal være kortere.

Videnskabsminister, Helge Sander, har allerede taget en stribe initiativer. Det grundlag skal vi bygge videre på i de kommende år.

Lad os lægge en klar strategi for at udvikle Danmark til et førende højteknologisk land. Der er fem vigtige punkter i en sådan strategi.

For det første: Fri konkurrence. Al erfaring fra udlandet viser, at det, der skaber fremdrift og nytænkning, er ophævelse af gamle forsyningsmonopoler, fri konkurrence mellem virksomhederne og en sund kappestrid mellem forskerne.

For det andet: Et bedre samspil mellem den offentlige og den private sektor. Tag igen Finland som eksempel. Her er staten gået aktivt ind i at fremme forskning i og udvikling af højteknologi og i at skaffe risikovillig kapital.

Eller tag den tyske delstat, Bayern. I dag en teknologisk højdespringer. Her er staten gået ind i et aktivt samspil med de private virksomheder om forskning, uddannelse, tiltrækning af virksomheder, finansiering.

Vi skal som liberale gøre op med vanetænkningen. Vi skal gøre op med

berøringsangsten over for et statsligt engagement.

For det tredje: De offentlige forskningsinstitutioner og de videregående uddannelser skal gøre op med deres berøringsangst over for det private erhvervsliv. Tag Massachusetts i USA som eksempel. Her er det et universitet, Massachusetts Institute of Technology, som har hovedæren for, at Boston-forstaden, Cambridge, i dag har udviklet sig til et center for verdens mest avancerede biotek-industri.

Studerende fra universitetet etablerer i gennemsnit over 200 nye virksomheder om året. Stort set alle studerende snakker om, hvilke firmaer de godt kunne tænke sig at starte. Og iværksætterånden bliver opmuntret, støttet og anerkendt på alle måder fra universitetets side. Universitetet sætter en ære i, at de studerende etablerer nye virksomheder. Målet er at få kreative idéer og moderne teknologi ud på markedet, hvor de gør nytte og skaber økonomisk vækst.

Jeg vil opfordre de danske universiteter til at tage handsken op, række hånden frem til erhvervslivet og sætte gang i nye virksomheder og nye produktioner.

For det fjerde: Vi skal øge midlerne til forskning og udvikling, vi skal uddanne flere forskere. Og vi skal sikre, at vi i Danmark får lettere og hurtigere adgang til udenlandske forskningsresultater.

Da vi overtog regeringsansvaret, var alle forskningspengene brugt af den tidligere regering. Vi stirrede ned i en dyb afgrund. Nu har vi rettet situationen op med ekstra bevillinger på godt 7 mia. kr. over de næste fire år. Og vi vil i de kommende år accelerere uddannelsen af forskere.

For det femte: Vi skal forbedre uddannelserne i Danmark. Bedre uddannelser er nøglen til at sikre Danmark en plads i det højteknologiske førerfelt. Og det er meget afgørende, at flere unge mennesker får en naturfaglig uddannelse. Det er en forudsætning for at bevare og tiltrække højteknologiske virksomheder.

Lad os give Danmark et skub fremad.

Lad os gøre Danmark til et førende land, hvor spændende virksomheder blomstrer.

Et land, hvorfra danske idéer og danske produkter vælter ud i verden. Og vender hjem som danske arbejdspladser og danske indkomster.

***

Lad os sætte det ambitiøse mål, at vi danskere om ti år er blandt de allerbedst uddannede i verden.

Uddannelse giver livskvalitet og selvtillid for den enkelte. Og uddannelse bidrager til vækst i samfundet.

Jeg kiggede forleden på, hvor mange penge vi egentlig bruger på uddannelse. Det er mange. Og vi bruger flere end de fleste andre lande. Vor folkeskole er verdens dyreste grundskole, målt pr. elev.

Så skulle man tro, at vi også havde de bedste resultater. Men sådan er det ikke. Tværtimod halter vi bagefter andre lande, som vi gerne vil sammenligne os med.

Det kom jeg forleden til at sige noget om ved Folketingets åbning. Jeg skal være den første til at beklage, hvis nogle har opfattet mine udtalelser som kritiske over for lærerne. For sådan var de ikke ment. Jeg har stor respekt for det arbejde, som lærerne udfører.

Men der er nogle kendsgerninger, som vi simpelt hen må forholde os til. Den seneste internationale undersøgelse fra 2000 viser, at næsten hver femte elev forlader folkeskolen uden at kunne læse ordentligt. Vi er ringest blandt de nordiske lande. I naturfag halter vi langt bagefter andre lande. Også her er vi ringest blandt de nordiske lande. I matematik scorer vi kun en middelmådig karakter.

Til sammenligning opnår Finland topkarakter over det hele. Og Finland bruger væsentligt færre penge på uddannelse, end vi gør.

Noget er der altså galt.

Vi skal have højnet det faglige niveau. For det er den første forudsætning for at give mennesker bedre chancer for udvikling.

Men vi skal også forstå at tage udgangspunkt i det enkelte menneskes situation. Jeg hører til dem, som tror, at der ikke blot findes én form for intelligens, men flere. Vi mennesker har forskellige styrkesider.

Vi har forskellige evner. Vi ved det godt. Det gælder om at finde hvert enkelt menneskes styrkeside. Ethvert menneske har et potentiale til at blive en mester på sit specielle felt. Det gælder om at finde det felt, at dyrke det, at udvikle det, at skabe en sejr, en succes for den enkelte.

Det vil give os en fremtid i farver, hvis vi bygger det danske samfund på den erkendelse, at der findes flere former for intelligens. Nogle har matematisk-logiske evner, andre har musikalske evner, nogle har sproglige evner, andre har kropslige evner. Og så videre.

Egentlig er det så enkelt. For vi ved godt, at det er sådan. Men vi mangler at gøre denne erkendelse til en officiel del af det danske samfund. Af pædagogikken. Af livet i daginstitutioner og skoler.

Der er et nybrud på vej. Nogle steder er denne tankegang ved at vinde indpas. Men lad os gøre det til en fast bestanddel af velfærdssystemet i Danmark, at vi tager udgangspunkt i det enkelte menneske. At vi satser på at udvikle netop de stærke sider i ethvert menneske. For på den måde er der også chance for at forbedre de svage sider.

Ved et mere bredt syn på menneskers evner kan vi frigøre hidtil bundne kræfter i samfundet. Vi kan skabe liv, fornyelse og forandring.

Vi skal skærpe de faglige krav. Ikke kun de boglige. Vi skal give plads og prioritet til at udvikle musikalske, kropslige, personlige og sociale evner. Men det må ikke blive en sovepude. Også udvikling af disse evner kræver, at der bliver stillet kontante faglige krav.

Og vi skal gøre op med berøringsangsten over for at vurdere den enkelte elev eller studerende. Vi skal i langt højere grad teste den enkeltes fremskridt. Ikke for at sortere fra, men for at kunne målrette undervisningen til den enkeltes særlige evner.

Vi skal forbedre læreruddannelsen. I dag er det sådan, at alle lærere kan

undervise i alle fag på alle klassetrin. Det vil vi gøre op med. Bl.a. ønsker vi en faglig målretning, hvor den enkelte lærers uddannelse fokuseres på enten små eller store elever.

Vi skal forbedre erhvervsuddannelserne. Blandt andet er der behov for at tage mere hensyn til de elever, som har det svært bogligt. I stedet for at mase dem ind i nogle boglige krav, hvor de lider nederlag, bør vi give dem sejre ved at lægge mere vægt på de praktiske færdigheder.

Vi skal også gøre en særlig indsats for de mennesker, som kun har en kort uddannelse. Mange af dem har en kompetence, som de har oparbejdet på arbejdet eller i fritiden. Den skal vi i højere grad anerkende.

Og så skal vi ikke være bange for at lade vore unge se sig lidt om i verden. Vi har brug for selvstændige, kreative og kritiske unge mennesker. Jeg tror personligt, at et enkelt sabbat år, hvor man tager et arbejde eller sin rygsæk og rejser ud i verden, kun er et gode. Selvfølgelig skal vi ikke have evighedsstudenter. Men et pusterum på et enkelt år gør ingen skade. Snarere tværtimod. Det giver lidt erfaring med det virkelige liv. Det skaber mere hele mennesker.

Lad os udvikle et rigt samfund, hvor vi ikke blot øger den økonomiske kapital, men først og fremmest den menneskelige kapital.

Et dynamisk samfund, hvor mennesker får nye muligheder ved at tage nye uddannelser.

Et frodigt samfund, hvor menneskers forskellige evner og talenter kommer til udfoldelse.

Et trygt samfund, hvor gode uddannelser ikke er et privilegium for de få, men en ret for de mange.

Et konsekvent samfund, hvor vi siger: Børnene går i skole for at lære noget!

***

Det er forstemmende, at Danmark er det land i Norden, hvor social baggrund spiller den største rolle for valg af uddannelse. Alt for mange børn vokser op

med en urimelig risiko for at ende i samme problemer som deres forældre.

I løbet af tredive år er der ikke sket noget fremskridt. Andelen af børn, der er ramt af negativ social arv, er den samme i dag, som den var i 1970.

Vi skal den negative sociale arv til livs. Det sker ikke fra den ene dag til den næste. Men det er nu, vi skal bryde den sociale arvelov, hvis vi skal den negative sociale arv til livs inden ti år.

Vi skal skabe et samfund, hvor så mange som muligt får chancen for at udnytte deres evner og potentialer.

Først og fremmest fordi det giver den enkelte et bedre liv. Men også for samfundet er det vigtigt, at ingen talenter går til spilde.

Den hidtidige indsats er slået fejl. Derfor vil vi nu følge en ny strategi. Vi tror på, at den mest effektive vej til at bryde den negative sociale arv er bedre uddannelse. Det er at sikre, at også de børn, der vokser op under socialt belastende forhold, får chancen for en god start i livet.

Og det skal starte allerede i børnehaven. Vi skal sikre, at de udsatte børn har den nødvendige ballast til at starte i skolen. Naturligvis skal børn have lov at være børn, lege, klatre i træer, være i fred for alt det organiserede, have lov at udvikle deres egen fantasi.

Men der er brug for at sikre, at børnene får mulighed for at udvikle forskellige evner, de logiske og de musiske, de sproglige og de kropslige, de sociale og de personlige.

Derfor vil vi indføre pædagogiske læreplaner i daginstitutionerne. Målet er ikke at fremelske elitebørn, men at sikre, at der ikke er nogen, som falder bagud. Det er at sikre, at alle blive udfordret. Leg og læring skal gå hånd i hånd.

Danmark skal være et spændende og dynamisk samfund, hvor mennesker ikke er låst fast i gamle sociale mønstre.

Et samfund, hvor den enkelte får chancen for at bryde de vante mønstre.

Et samfund, hvor talent og initiativ ikke bliver kvalt, hverken af negativ social arv eller af nedarvede privilegier.

Et samfund, hvor den enkelte bliver bedømt på egen indsats, og ikke på om han eller hun er født med en sølvske i munden eller en fedtemad i hånden.

Et samfund, hvor det enkelte menneske får bedre chancer for at forme et indholdsrigt liv, at skabe nyt og at bidrage positivt til fællesskabet.

Et samfund, hvor mennesker får lige muligheder for en fair fremtid.

Lad os gøre Danmark til ét af verdens førende samfund af iværksættere og mønsterbrydere.

***

Vi har også brug for flere mønsterbrydere blandt indvandrerne. Alt for mange indvandrere er uden uddannelse. Alt for mange indvandrere er uden arbejde.

Her har vi den største udfordring for det danske samfund i de kommende år. At få flere af indvandrerne i arbejde og uddannelse. At få indvandrerne ordentligt integreret i det danske samfund.

Vi står ved en skillevej: Vil indvandring og integration gå godt? Eller vil indvandring og integration gå helt galt?

Om ti år skulle vi gerne have et samfund, hvor indvandrerne er i arbejde i samme omfang som danskere. Et samfund, hvor indvandrernes børn klarer sig godt i skolerne. Et samfund, der sprudler af initiativ som følge af en vellykket integration.

Men så er det nu, vi skal træffe de nødvendige beslutninger. Og så er det nu, vi skal lægge kursen om.

Hvis vi får indvandrerne i arbejde i samme omfang som danskerne, så vil det give 50.000 flere i beskæftigelse.

Prøv at tænke på, hvilken samfundsøkonomisk forskel der er på, om en

indvandrer får overførselsindkomst eller lønindkomst.

Tusinder af indvandrere udfører hver dag et stort arbejde over alt i samfundet. Vi møder dem ikke blot i taxaen, i kiosken og i grønthandelen, men efterhånden også i serviceerhvervene, på kontorer og i virksomhedernes udviklingsafdelinger.

De arbejder flittigt og yder et værdifuldt bidrag til det danske samfund. De har tilpasset sig det danske samfund. Og de tilfører det danske samfund nye impulser og spændende dimensioner.

Men desværre er kun omkring halvdelen af indvandrerne i arbejde. Blandt indvandrerne og deres efterkommere er der en tredjedel færre, som får en kompetencegivende uddannelse end blandt danskere.

Problemet vil vokse sig større og større i de kommende år, hvis vi ikke tager skeen i en anden hånd.

For nylig offentliggjorde Socialforskningsinstituttet en undersøgelse om de personer fra etniske minoritetsgrupper, som er på kontanthjælp i Københavns kommune. Det viste sig, at 80 procent af kvinderne ikke havde været arbejdssøgende inden for den sidste måned. En femtedel af mændene og 12 procent af kvinderne siger, at de ikke ønsker at arbejde. Og 8 procent af begge køn siger, at deres familie ikke ønsker, at de skal arbejde.

Her er der behov for, at kommunerne smækker kassen i. Beskeden må være: Du kan ikke få kontanthjælp, men du kan få et arbejde. Og så må kommunen sætte de pågældende i gang med et arbejde.

Det er fuldstændig undergravende for velfærdssystemet, hvis indvandrere kan komme til Danmark og hæve understøttelse uden reelt at stå til rådighed for arbejdsmarkedet.

Der er behov for en holdningsændring – både hos visse indvandrere og hos visse kommuner.

***

I det hele taget er der brug for en holdningsændring i indvandrerpolitikken. Der

er brug for at bevæge sig bort fra værdislaphed over til værdifasthed.

For nylig faldt jeg over en bemærkelsesværdig udtalelse i dagbladet Politiken. Den var en kommentar til debatten om tvangsægteskaber. Og den lød sådan her:

”Nu skal man huske på, at vores egen ægteskabsform i Danmark kun er højst 50 år gammel. I mine bedsteforældres generation var der mange arrangerede ægteskaber. Det er en meget moderne opfindelse, at et ægteskab skal være funderet i den moderne version af kærlighed og forudgående forelskelse.”

Dette forsvar for arrangerede ægteskaber kom fra den tidligere radikale kulturminister i SR-regeringen. Tænkningen er åbenbart, at vi skal acceptere selv de mest middelalderlige og undertrykkende familie- og livsmønstre, hvis de blot kan blive forklaret eller undskyldt med forskelle i kultur.

Men det er denne værdislaphed, vi skal gøre op med.

Gennem generationer har vi udviklet det danske samfund. Skabt et moderne samfund. Skabt et samfund baseret på frihed, folkestyre og lige ret for kvinder og mænd.

Skulle vi nu rulle udviklingen baglæns? Skulle vi nu give køb på vore principper, blot fordi der kommer indvandrere til Danmark, som ikke er vokset op med troen på demokrati og moderne værdier? Skulle vi opgive kvindernes rettigheder, blot fordi der kommer indvandrere til Danmark med gammeldags familiemønstre og autoritære religiøse og kulturelle traditioner? Skulle vi vende ryggen til fremtiden med fortidens argumenter?

Nej, vi skal stå fast. Vi skal insistere på, at der gælder visse grundlæggende normer og værdier i det danske samfund.

Sharia-lov skal aldrig vinde fodfæste i det danske samfund.

Én af de grundlæggende værdier er kvinders lige rettigheder. I det danske samfund bestemmer kvinder selv, hvem de vil giftes med. De bestemmer selv hvornår, hvordan og med hvem. Sådan er det. Og vi skal ikke i misforstået tolerance og værdislaphed rulle udviklingen tilbage til en fortid med tvang.

Der skal være frihed til forskellighed. Men ikke frihed til undertrykkelse.

Og jeg vil gerne sige til alle, der har med unge mennesker at gøre. Forældre, lærere, pædagoger, fodboldtrænere, socialrådgivere. Tiden er inde til at sige tingene lige ud. Vi må sige tydeligt, at der er ting man gør, og der er ting, man ikke gør.

Jeg læste et interview med en udmærket fodbold målmand for nylig. Karim Zaza. Han sagde meget klart, at problemet i det danske samfund er, at der ikke vises nok konsekvens. Det efterlyste han. Ikke mindst fordi han selv forsøgte at være en slags forbillede for unge indvandrere. Vise, at det godt kan betale sig at gøre en indsats, opføre sig ordentligt og blive bedre til det, man har talent for.

Det er mennesker som Karim Zaza, vi skal vise vor støtte. Det er op til os at støtte, hjælpe og ikke mindst signalere til alle indvandrere, at vi faktisk mener noget med de grundlæggende værdier, det danske samfund bygger på. Hvis vi først begynder at ryste på hånden, hvad i alverden er det så for nogle signaler, vi sender.

Vi skal stå fast. Ikke mindst af hensyn til de unge. Både danske og indvandrere. De har behov og brug for en fast ramme til deres ikke altid lige nemme eller enkle opgave med at blive voksne i det danske samfund.

Vi forlanger ikke, at alle skal være ens, eller leve på samme måde eller have de samme holdninger. Men vi er nødt til at sige lige ud: Forudsætningen for at blive integreret i det danske samfund er, at den enkelte indvandrer sætter sig ind i og accepterer de grundværdier, som det danske samfund bygger på.

Vi skal have et samfund med plads til mangfoldighed, forskellighed og frihed til den enkelte. Alle skal have lige muligheder for at få del i samfundets vækst og velfærd. Alle skal have adgang til arbejdsmarkedet og samfundslivet – uanset køn, hudfarve og overbevisning.

Men det danske samfund bygger samtidig på nogle grundlæggende værdier, som ikke er til diskussion: Frihed, folkestyre, tolerance, frisind, ansvarlighed, ligeberettigelse, respekten for andre. Det er nogle af de værdier, der binder vort samfund sammen.

Når disse grundværdier bliver angrebet, skal vi reagere øjeblikkeligt og med konsekvens. Vi skal insistere på, at ikke alt er lige godt eller lige gyldigt. For så ender det hele med at være ligegyldigt.

Vi må også sige: Hvis man vil bo i Danmark, må man gå på kompromis og tilpasse sig. At blive integreret er den enkeltes ansvar. Ligesom ansvaret for at begå kriminalitet og andre ugerninger er det. Vi har hver især ansvaret for vort eget liv.

***

Frihed og ansvar. Det er de værdier, vi vil bygge samfundet på. Et samfund, hvor der er respekt for det særlige i hvert enkelt menneske. Et samfund, hvor der er frihed til at være forskellige. Hvor der er plads til originaler og skæve eksistenser. Hvor kreativitet og nye ideer ikke bliver kvalt i tradition eller administration. Og hvor flittige og arbejdsomme ikke skal dukke nakken for jantelov og misundelse.

Vi har mulighederne. Og derfor skal vi sætte ambitiøse mål. Vi skal være et åbent og udadvendt samfund. Åbne over for indtryk udefra. Parate til at lære af omverdenen.

Men også bevidste om, hvad vi selv kan, og hvad vi selv står for. Bevidste om dansk historie, dansk kultur og national identitet.

Vi har meget at byde på. Over sommeren har en amerikansk forsker endnu en gang placeret Danmark helt i top i verden, når det handler om fremskridt, social udvikling og livsvilkår.

Lad os skabe et Danmark, hvor vi tror på det stærke i hvert enkelt menneske og giver alle en chance for at skabe sig et godt liv.

Hvor vi hjælper børn og unge med problemer hjemmefra til nye chancer i livet.

Hvor vi giver plads og muligheder for de unge indvandrere, men også fast og kontant får dem til at forstå, hvilket samfund de lever i.

Hvor vi sætter turbo på hele den teknologiske udvikling og sikrer, at Danmark

om ti år kan måle sig med Finland, Bayern, Massachusetts og alle de andre steder i verden, hvor fortid, nutid og fremtid går hånd i hånd.

Hvor der er højt til loftet og plads til dem, der vil skabe noget nyt og stort i både erhvervsliv og kulturliv.

Og så vil jeg komme med en opfordring til alle i Danmark:

Lad os en gang for alle droppe Janteloven.

Begrave indstillingen om, at du ikke må tro, at du er noget og kan noget.

Lad os i fællesskab udvikle en ny grundholdning.

Og indføre indstillingen om, at hver enkelt dansker tror mere på sig selv, er mere bevidst om de værdier, vort samfund bygger på, og mere stolt over det, vi kan i Danmark.

Vi har så meget at være stolte af. Men har ofte så travlt med at mukke og dukke os.

Vi skal ikke gemme os. Tværtimod. Vi skal være synlige. Vi skal ranke ryggen. Være aktive. Vi kan nå meget, hvis vi vil og tør.

Vi kan skabe et dynamisk og rummeligt samfund, hvor der er plads til både biotek og Brugsen. Internet-caféer og højskoler. Diskoteker og forsamlingshuse. Fitnesscentre og gymnastikforeninger. Caféer og kolonihaver. Shawarmaer og pølsevogne. Pizzaer og frikadeller.

Et stærk blanding af dynamik og Dannebrog.

Det er det samfund, vi vil arbejde for.

Kilde
Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype
Digitalt manuskript

Tags
Politisk tale, Venstre

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/landsmoedetale-i-venstre-2003